

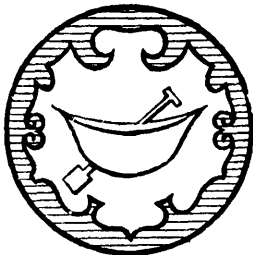
DZIENNIK

ZARZĄDU

Redakcja i administracja
ul. Pomorska 18.

Administracja czynna od godz. 9—12 wp.
Redakcja od godz. 2—3 po południu.

Prenumerata: Kwartalnie .Mk. 12000.—
Miesięcznie . " 4000.—

M. ŁODZI

Ogłoszenie: Wiersz nonpareilowy (cztery szpalty na stronie) Mk. 1000.—Przed tekstem Mk. 3000.— za wiersz (dwie szpalty na stronie). Drobne 400 marek za wyraz. Najmniejsze ogłoszenie mk. 4000. —

Cena egzemplarza 1000 Mk.

Nr 38. (208.)

Łódź, wtorek 11 września 1928 r.

Rok V.

Ogrody społeczne.

Na łamach jednego z pism warszawskich poruszył niedawno p. E. Jankowski ważną sprawę ogrodów społecznych. Wywody i uwagi autora mają treść następującą:

Jeden z przyjaciół opowiadał nam, że w Wiedniu widział w oknie pewnego sklepu wystawioną pocztówkę, na której był sfotografowany pusty plac, otoczony kilkoma nędznymi domkami; na placu szukały pokarmu w śmieciach dwie świnię. Podpis zaś opiewał: „Der Hauptplatz der Stadt Skarszysko (Polen).“

Bardzo to dla nas przykre, ale niestety, co do wielu naszych miasteczek i osad, z prawdą zgodne.

O ileżby ładniej przedstawiał się ten rynek, gdyby był porządnie drzewami rozrosłymi otoczony, gdyby domki były przybrane w niewielkie, ale pełne kwiatów i zieleni ogródki. A wogóle, czyliż nie wyglądałyby nasze liczne miasta prowincjonalne piękniej i kulturalniej, gdyby nie brakło w nich ogrodów publicznych, zadrzewionych placów, a nawet i ulic?

Wprawdzie niewielkie miasto jest otoczone uprawnymi polami. Niekiedy nawet o kilka kilometrów od niego znajduje się las, więc mieszkańcy mniej potrzebują, jakoby, parków i ogrodów. Zresztą za wielu domami ciągną się ogródki warzywne i owocowe, więc jest jaka taka roślinność i od biedy miejsce do przechadzki.

Ale ludność miasteczek w swej masie składa się przecież z ludzi niezamożnych lub nawet całkiem ubogich, którzy żadnych ogródków nie mają, a chodzić na dalekie przechadzki w tygodniu roboczym nie mogą dla braku czasu.

Zresztą ogrody nie tylko służą dziś do przechadzki lub wypoczynku. Spełniają one inne jeszcze zadanie, tak szerokiego znaczenia, że im nadano nazwę społecznych (jardins sociaux, soziale Gärten). Jest bowiem ogród publiczny letnim salonem; jest miejscem, w którym bawią się, przebywają na świeżem powietrzu dzieci i starcy—ci najbardziej tego potrzebują. Jest on też niby punktem zbornym dla całej ludności, w którym może ona nie tylko spotykać się i załatwiać swe drobne sprawy, ale porozumiewać się wspólnie, zapoznawać i żywać z sobą, urządzać nawet uroczyste obchody.

Do tego wszystkiego jednak służyły te ogrody i dawniej; w Europie nowoczesnej, od końca w. XVIII, gdy w Londynie powstał Hyde Park, a w Paryżu pola Elizejskie i ogród w Palais Royal, gdzie się pod kasztanami zbierali encyklopedyści i przygotowywali Wielką Rewolucję.

Nowoczesne ogrody społeczne spełniają inne jeszcze ważne zadania. Przedewszystkiem są dostępne wszystkim, byle roślinności nie uszkadzali i umieli zachowywać się po ludzku. Dalej, na olbrzymich łąkach w tych ogrodach, za przykładem Anglii, odbywają się zebrania obywateli, do tyżące spraw politycznych i społecznych, tak jak to się działo na agorach miast greckich lub na rzymskiem Forum.

Na łąkach tych, których pewną część na ten cel ogradza się, wolno biegać, tańczyć, rozkładać się z jedzeniem, leżeć, słowem używać „na trawce”, jak mówią u nas.

Woda w tych ogrodach nietylko stanowi zwierciadło, w którym odbijają się drzewa i kwiaty, pływa się po niej w łodziach; ale co więcej, służy ona do kąpeli dla dzieci i starszych, rozumie się w godzinach, dla każdej płci wyznaczonych.

Poza tem ma ogród społeczny znaczenie instrukcyjne. Liczne napisy na drzewach, krzewach i przy kwiatach, uczą poznawać piękne te rośliny. Wszelkie roboty ogrodnicze wykonywane są w oczach widzów, którzy się im mogą dokładnie przypatrzeć, a więc i nauczyć. Upodobanie do roślin i ogrodów szerzy się wśród wszystkich warstw ludności, a stopniowo za tem idzie uznanie pożytku z tego rodzaju piękna i poszanowanie roślin, jako własności ogółu. Oczywiście tu sama ludność oświecenijsza musi współpracować i na nlekulturalnych obywateli wpływać. Sam byłem świadkiem w Lipsku, jak chłopca, który zerwał różę na miejskim kwietniku, otoczyło kilkanaście osób, różnego stanu, którzy go nietylko mocno strofowali, ale mu wdroyli, że to jest własność wszystkich i że jej uszkadzać nie powinien.

Dużoby tu jeszcze należało powiedzieć, ale i tego wystarczy, żeby przypomnieć, że w odrodzonej Polsce, gdy oprócz spadku waluty inne wszystkie dziedziny albo już są uporządkowane, albo je coraz więcej opanowujemy i do ładu doprowadzamy, muszą zarządy naszych miast zająć się i to zaraz sprawą zadrzewienia. Wymaga tego zarówno higjena, jak estetyka, potrzeby społeczne i kulturalne. Okropny stan i wygląd miast naszych oczywiście nietylko przez ich zadrzewienie ma być poprawiony. Rozumiem to dobrze, ale o tem pisać nie mogę. Tu zaznaczam tylko tę jedną bolączkę, nawołując do działania.

Ogrody można zakładać stopniowo, przez lata całe, więc też i łożyć na nie, nie odrazu, duże sumy. Byle tylko jaknajprędzej zacząć.

A jak się wziąć do dzieła i jak je przeprowadzić, poradzi chętnie i skutecznie komitet plantacyj miejskich, przy Tow. ogr. warsz. (Bagatela 13), bo to jest właśnie jego zadanie, które chętnie i sumiennie spełni.

Żeby zaś ludność zainteresować, trzeba tworzyć wszędzie towarzystwa miłośników ogrodów miejskich lub upiększenia danego miasta. Do tych towarzystw powołane są zarówno kobiety, jak mężczyźni.

Zamiast nudzić się, można w ten sposób wykonywać jedną z prac społecznych, miłych i pożytecznych.

Dział sprawozdawczy.

Sprawozdanie z działalności Urzędu Mieszkaniowego przy Magistracie m. Łodzi za 1 kwartał 1923 roku.

1. Oddział do spraw ogólnych Urzędu Mieszkaniowego załatwia sprawy zasadnicze, o charakterze ogólnym, mianowicie:

1. sprawy personalne,
2. " gospodarcze,
3. " rachunkowe,
4. " budżetowe,
5. sporządzanie i wydawanie odpisów urzędowych, dokumentów, i
6. ogólną korespondencję.—

W pierwszym kwartale 1923 roku (od 1/I — 31/III włą), jak to wykazuje dziennik papierów wchodzących i wychodzących:

Wpłynęło 229 spraw,
Wyszło 371 "

2. Działalność Oddziału Rekwizycji ilustruje poniższa tabela:

Nazwa miesiaca	Ilość kor. wystanej na mies.	Kor.dor.w biurze	Ilość wywiad kontr.	Ilość lok. zgłosz.	ORZECZENIA O ZAJĘCIU											Orzeczenia o przydzieleniu											
					1 pok.	1 i kuch.		2 i kuch.		3 i kuch.	4 i kuch.	5 i kuch.	6 i kuch.	Ogółem	Praw.	Ilość wydan. kart polecaj.	1 pok.	1 i kuch.		2 i kuch.	3 pok.	3 i kuch.	4 i kuch.	5 i kuch.	6 i kuch.	Ogółem	
						1 i kuch.	2 pok.	2 i kuch.	3 pok.									1 i kuch.	2 pok.								
Styczeń	711	35	301	96	13	3	3	1	1	—	—	—	—	—	21	16	35	15	5	—	2	2	3	1	—	—	28
Luty	669	27	256	93	25	6	5	1	1	3	—	—	—	—	41	15	27	20	6	1	2	1	1	1	—	—	32
Marec	672	22	392	121	21	10	2	3	—	1	—	—	—	—	37	8	22	7	3	2	2	—	1	—	—	15	
Razem	2052	84	349	310	59	19	10	5	2	4	—	—	—	—	99	39	84	42	14	3	6	3	5	2	—	—	75

3. Urząd Rozjemczy dla spraw najmu.

Pozostało na 1.1. 1923 r. nierozpozn.	W okresie sprawozdawczym spraw:		
	Wpłynęło	Rozpoznano	Pozostało na 1. VI. 1923 r. nierozpozn.
83	844	854	74

W okresie sprawozdawczym:

874 spraw było na wokandzie 1126 razy
Posiedzeń Urzędu odbyło się 40.—
Komisyj na miejscu odbyło się 28.—
Oszacowano przez kom. lokali 47.—

4. Inspekcja Mieszkaniowa.

Zestawienie załatwionych spraw

za I kwartał sprawozdawczy 1923 roku.

	W stycz.	lutym	marcu	Razem
A. Opróżniono mieszkań i pokoiów	—	—	—	—
B. Usunięto wilgoć	1	—	1	2
C. Zwiększ. dostęp światł. i pow.	—	1	—	1
D. Odświeżono	2	2	1	5
E. Ulepszone warunki wstępowe	—	1	1	2
F. Naprawiono	24	22	24	70
G. Różne	18	21	28	67
	45	47	55	147

Tablica porównawcza załatwionych spraw za I kwartał sprawozdawczy 1922 i 1923 roku.

	W stycz.	lutym	marcu	Razem
Załatw. spraw w 1922	54	50	38	142
" " " 1923	45	47	55	147
	—9	—3	+17	+5

W okresie sprawozdawczym dokonano oględzin uszkodzonych mieszkań i dachów zepsutych.

	Oględzin I	Oględzin II	Ogl. III	Oględzin kilkakr	Razem
W styczniu	40	33	12	58	143
lutym	40	34	7	79	160
marcu	53	46	21	59	179
	133	113	40	196	482

Sprawozdanie z działalności Oddziału Gospodarczego za czas od I. IV do I. VII 1923 r.

Ponieważ jednym z warunków, zapewniających instytucjom miejskim egzystencję jest posiadanie lokali, przeto dążeniem Wydziału przede wszystkim było przewyciężenie nastrojących się trudności przy załatwianiu spraw kontraktowych. Pomijając szkodliwe dla ogółu niedomaganie ustawy mieszkaniowej i opierając się na doświadczeniu, nabytem na szeregu konferencyj z właścicielami, broniącymi swych praw, Wydział siłą rzeczy poczynił znaczne ustępstwa, kładąc kres tak niedawnej jeszcze martwej sytuacji, kiedy na tle ścierających się obustronnych propozycyji pertraktacje nigdy prawie nie doprowadzały do pożądanego celu. Porzuciwszy dotychczasowy sposób traktowania warunków, zgłoszonych przez właścicieli, Wydział osiągnął równowagę w dziedzinie kontraktów, wywołał pożądaną nastrój wśród posiadaczy realności, stwarzając podłoże dla planowej pracy. To też w okresie sprawozdawczym zawarto 214 kontraktów na ogólną sumę marek 187,029,780.—

Ogólny obrót składu podręcznego przy Wydziale wyniósł marek 192.329,245.— i zł. pol. 704, przy czem nabyto materiałów piśmiennych na sumę mk. 166.797.173.— wydano na mk. 25.532,172.— Materiały nabywane są po cenach konkurencyjnych i w zupełności odpo-

wiadają potrzebom biur Zarządu Miejskiego. W szczegółach działalność składu przedstawia się w następujący sposób:

Zakupiono materiałów piśmiennych na mk. 40.302,900.—

dostarczono druków dla biur Zarządu Miejskiego na mk. 79.534,513. wykonano „Przewodnik dla Urzędów Stanu Cywilnego, na marek 23.222,000.—

Reparacja maszyn do pisania, znaki podatkowe i t.p. na mk. 7.864,700.

Nabyto maszynę do pisania zł. pol. 704.—

Zakupiono materiałów do utrzymania czystości i t.p. mk. 15.873,060. razem mk. 166.797.173.— i zł. pol. 704.—

Wydano dla biur Zarządu Miejskiego:

Materiałów piśmiennych na mk. 14.873,924,45

Materiałów piśmiennych dla szkół powszechnych na mk. 7,239,962.—

Przedmiotów do utrzymania czystości i t. p. na mk. 3.418,185,70
razem mk. 25.532,072,15;

Nie mniej intensywnie pracuje introligatornia miejska, która w czasie do 1. IV do 1. VII r. b. oparowała dla bibliotek publicznych 1986 książek różnych rozmiarów i 560 broszur, oraz nakleiła na tekturę 3450 kart poglądowych i na płótno lub muślin — 22 mapy w stanie b. zniszczonym. Administracja Budynek Miejskich wydała 66 poleceń na różne naprawy, dokonała 46 oględzin na miejscu, zestawiając 18 raportów z tych oględzin i odbyła 8 komisyj w sprawach większych robót.

W zarządzanych przez administrację warsztatach reparacyjnych wykonano następujące roboty:

a) ślusarskie:

wykonano 2 drzwiczek wewnętrznych do pieców

dorobiono 80 kluczy do zamków

dorobiono 50 kluczyków do zamczków

zalożono 2 zamki do drzwi

złożono 9 zameczków do stołów
 „ 18 sztyldzików do stołów
 „ 2 zatrzaski do drzwi
 „ 3 sprężyny do drzwi
 „ 6 par klamek do drzwi
 „ 2 krany wodociągowe
 wyrepar. 15 par nożyczek
 „ 14 zamków
 „ 13 zameczków
 „ 5 klódek
 „ 3 piłki ogrodnicze i 1 sekator
 „ 2 drzwiczek hermetycznych do pieca
 „ 6 kasetek
 „ 9 wag dziesiętnych
 „ 3 ruletki stalowy
 „ 2 piecyki żelazne

reparowano rury wodociągowe, klozetowe, filtry w dołach biol., zakładano pakunki i t. p. w budynkach miejskich.

b) Stolarskie:

wykonano: 2 stoły, 1 stolik, 6 wieższaków, 6 spluwaczek, 1 ramę okienną, 2 etażerki duże, 6 etażerek małych (wyk. w połowie

wyremontowano: 12 stołów, 4 biurka, 60 krzeseł, 2 szafy, 1 szafkę 1 kredens, 2 drzwi, 2 kozetki, 2 taczki, 2 fotele, 12 wzrostomierzy i 26 skrzyń.

c) Zduńskie:

wyremontowano: 30 pieców
 „ 2 kuchnie
 przestawiono 5 pieców
 „ 1 kuchnię
 rozebrano 1 piec
 ustawiono 7 kanonek małych
 „ 1 „ „ dużą

Stajnia Miejska dostarczyła poszczególnym instytucjom niżej cytowaną ilość zaprzęgów, a mianowicie:

	Parokon.	Jednokon.
Wydział Prezydjalny	3	—
Oddział Gospodarczy	15	42
Referat Wyborczy	3	24
Oddział Plant. Miejskich	10	45
Wydział Opieki Społecznej	8	69
Komitet Tanich Kuchni	—	255
Wydział Zdrowotny. Publ.	102	155
Kamera Dezynfekcyjna	—	138
Pogotowie Ratunkowe	202	—
Wydział Budownictwa	81	105

	Parokon.	Jednokon.
Oddział Brukarski	—	66
Wydział Oświaty i Kult.	13	37
Teatr Miejski	2	6
razem	439	946

Działalność Oddziału Plantacji Miejskich wobec szeregu zarządzeń oszczędnościowych z konieczności ograniczyła się do robót konserwacyjnych, jednak naogół była znacznie większa, aniżeli w roku ubiegłym w tymże sezonie.

Okręg I: W parku Staszycy dosadzono w okresie sprawozdawczym 150 krzewów w skupinach; splantowano, i obsadzono przeszło 3 morgi trawników, przekopywanych zimową porą i oczyszczano drogi. Kwietniki doprowadzone zostały do zupełnego porządku i obsadzone wiosennymi kwiatami. Rośliny szklarniowe po przesadzeniu ustawiono na strzyżonych trawnikach. W parku Kolejowym oczyszczano drogi; poobsiewano trawniki; kwietniki przybrano kwiatami letnimi. W parku 3-go Maja skopano część skupin; oczyszczono trawniki z zimowego mułu, a także wygrabiono liście z trawników; skoszono trawniki, a klomby obsadzono kwiatami letnimi.

Na Placu Wolności przed gmachem Magistratu posadzono szpaler, przekopano trawniki, okna upięszono skrzynkami z kwiatami wiosennymi, a po ckwitnięciu tychże zamieniono na letnie. Przed gmachem Rady Miejskiej obsiano trawniki i obsadzono klomby kwiatami letnimi, następnie strzyżono trawniki. Na Starym Rynku i na rzece Łódce oczyszczono skwery, obsiano trawą, na klombach posadzono kwiaty letnie; następnie kosząco trawniki, a także zamieniono 5 drzew alejowych. Pozatem w obrębie I Okręgu plantacji miejskich dosadzono 30 drzew alejowych, mianowicie: na ulicach: Dzielnej, Smugowej, Pl. Dąbrowskiego i Pl. Wolności.

Okręg II. W parku Sienkiewicza przekopywano i obsiano trawniki na przestrzeni 1 morgi; przerobiono główny kwietnik i obsadzono roślinami wiosennymi, jak również i pozostałe

klomby. Po stryżeniu kwietników zamieniono na klombach kwiaty wiosenne na letnie; pozatem zajęto się kuracją roślin dekoracyjnych, niszczo-nych przez częste używanie. W parku Źródliśka przekopano skupiny na przestrzeni 2 morgów, a także usunięto drzewa i gałęzie uschnięte. Skwer na Górnym Rynku obsadzono kwiatami letniemi, a w końcu okresu sprawozdawczego skoszono trawę. Skwery na Wodnym Rynku doprowadzono do zupełnego porządku: wygrabiono liście z trawników, oczyszczono drzewa, wreszcie przystąpiono do koszenia trawników. Na ulicach: Piotrkowskiej, Pl. Dąbrowskiego i Rokicińskiej dosadzono drzewa alejowe. Przy kościele Św. Krzyża ubrano kwietniki, jak również i przed gimnazjum im. Piłsudskiego.

Okręg III. W parku Ks. Józefa w początku okresu sprawozdawczego wygrabiano liście z trawników, dokonano przekopywania tychże i obsiania świeżą trawą; jezdnie wyrównano walcem parowym; dokonano przekopania skupin; kwietniki obsadzono roślinami wiosennemi, następnie po skoszeniu trawników obsadzono roślinami letniemi. Skwer przy Katedrze Św. St. Kostki doprowadzono do należytego porządku; klomby obsadzono wiosennemi kwiatami, a po skoszeniu trawy na skwerze obsadzono je roślinami letniemi. Przy Synagodze dokonano obsiania trawników, a w końcu okresu sprawozdawczego skoszono je. Na skwerze przy Al. Kościuszki oczyszczono drogi; przekopano trawniki i obsiano je świeżą trawą, kosząc pod koniec wiosny. Na ulicach Inżynierskiej, Wołowej, Pańskiej i Gdańskiej kompostowano drzewa alejowe, umocowując je do palików.

— **Okręg IV:** w szkółce leśnej przekopano rozwieziony wiosną nawóz; zaszkołkowano sadzonek i drzew około 20000 szt. wykopano drzew i krzewów na potrzeby plantacji miejskich 1420 szt. ogólnej wartości mk. 8,590,000. — prócz tego sprzedano 291 szt. za sumę mk. 519,400. — Na skwerze Bratnia Mogiła obsiano trawą

środkowy klomb i obsadzono wszystkie kwietniki roślinami wiosennemi. Nawieziono około 260 wozów szlaki na drogi; przekopano skupiny i sformowano krzewy. Na skwerze przy Kościele św. Józefa przekopano skupiny i kwietniki, obsadzając roślinami wiosennemi. Projektowany skwer za wskazanym kościołem (b. cmentarz) przeniesiono z placu na grunt, lecz z powodu złego stanu finansów narazie na tem pracę zakończono. Groby na cmentarzach wojskowych obsadzono nowemi wiosennemi roślinami i zabrano z nich te rośliny, które ze względu na swój stan nadawały się do dalszej hodowli. W lesie Konstantynowskim wykarczowano stare karpy na opał.

Na ulicach, leżących w obrębie IV okręgu plantacyj miejskich, przywiązywano drzewa alejowe do pali, natomiast dostatecznie silne pozabawiono podpórek.

Zakład Hodowlany: w okresie sprawozdawczym w Zakładzie Hodowlanym wrzała intensywna praca nad przygotowaniem niezbędnych roślin na potrzeby całych plantacyj. Ogólna ilość roślin dostarczona przez Zakład Hodowlany przedstawia się następująco:

	parki	168.612 szt.
instyt. Wydz. Op. Społ.	7.860 "	
" " Zdr. Publ.	2.600 "	
prócz tego sprzedano zbywających roślin na sumę mk.	24.527.200.—	

Po zatem Zakład Hodowlany rozmnażał, przesadzał i pielęgnował rośliny.

Sprawozdanie z działalności Wydziału Opieki Społecznej za kwartał II 1923-go roku.

I. Świadczenia dla biednych.

a) udzielono pomocy:

	dorosl.	dzieciom	razem
lekarskiej	33	2	35
ambulatoryjnej	23	3	26
Razem	56	5	61

b) wydano obiadów:

	płatnych	bezpłatn.	razem
dla dzieci	72110	25866	97976
" dorosłych	—	11932	11932

Razem	. 72110	37798	109908
Ogólna przeciętna ilość otrzymujących obiady:			
dorosłych	136	
dzieci	1562	
razem	1698	osób

c) wydano świadectw ubóstwa wzgl. niezamożności:			
w sprawach o alimenty	30	
" " " otrzym. koncesji na sprzedaż wyrobów tytaniowych	14	
" " " zwolnienie z opłat szkolnych	2	
" " " odszkodow. za zwolnienie z pracy bez obowiaz. wymówienia	11	
" " " otrzym. bezpł. paszportów zagran.	6	
" " " zwrot sam.	10	
" " " zwolnienie z opłat sądowych	2	
" " " zwoln. z opłat w miejscow. karacyjnych	3	
" " " otrzym. bezpłatn. karty pobytu	2	
" " " rozwodowych	5	
" " " spadkowych	3	
" " " o otrzym. koncesji na drobny ależny handel	23	
" " " odszkodowanie za nieszcz. wypadki	3	
" " " zwoln. z opłat szpitalnych	1	
" " " zmianę nazwiska	3	
" " " otrzym. bezpł. do wodu osobistego	4	
" " " zwolnienie z opłat celnych	2	
" " " stypendjalnych	3	
" " " o uzyskanie emerytury	1	
" " " uzyskanie bezpł. przejazdu do Rosji	2	
" " " eksmisję	1	
" " " różnych	24	
Razem	155	

d) wydano zapomóg na podróże 14 na sumę mk. 207,140.—

e) pochowano na koszt miasta:			
	Dorosl.	Dzieci	Razem
Chrześcijan 15	34	49
Żydów 69	161	230
Razem 84	195	279

f) ogółem udzielono 2207 świadczeń.

2. Miejski Patronat Prawny Opieki Społecznej.

Na dzień 1/IV 23 r. pozostało 36 spraw, wznowiono 29

Wpłynęło okr. sprawozd. do Sekcji A. — 43
 " " B. — 17
 " " C. — 64
 " " D. — 18 142 171 spraw
 razem 207 spraw

Z tego załatwiono ostatecznie 167 "

Pozostało na dz. 1/VII 23 roku 40 spraw

Uwaga: Z płatnej porady prawnej skorzystało 18 osób.

3. I Miejski Dom Wychowawczy dla Dzieci — Karolewska 51.

	chłopc.	dziewcz.	razem
Było na 1/IV 23 r.	41	66	107
Przybyło	16	12	28
razem	57	78	135
Ubyło	18	17	35

Pozostało na 1/VII 1923 r. 39 61 100

Ogólna przeciętna ilość dzieci—104.

Ogólne wydatki:

Wyżywienie	mk. 45,413,402.50
Administracja:	
Pensje personela	" 51,453,900.—
Opał	" 4,372,435.—
Mydło, soda	" 837,200.—
Naprawa inwent.	" 9,000.—
Różne	" 139,500.—
Razem	Mk. 102,225,437.50

4. II Miejski Dom Wychowawczy i Miejskie Pogotowie Opiekuńcze Kopernika 51.

Rach dzieci:

Było na I. IV. 23 r.	119	dzieci
Przybyło	56	"
razem	175	dzieci
Ubyło	55	"

Pozostało na 1/VII 23 r. 120 dzieci

Ogólna przeciętna ilość dzieci—119.

Ogólne wydatki:

Wyżywienie	mk.	48,494,570.—
Administracja:		
Pensje personelu	"	54,449,300.—
Opał	"	4,072,030.—
Mydło, soda	"	1,069,000.—
Naprawa bielizny	"	80,020.—
Remont	"	25,600.—
Różne	"	803,650.—
Razem	mk.	108,994,170.—

**5. Miejski Żłobek dla Niemowląt—
Tramwajowa 15.****Ruch dzieci:**

Było na dzień 1. IV. 23	108	dzieci
Przybyło	60	"
razem	168	dzieci
Ubyło	61	"
Pozostało na 1/VII 23 r.	107	dzieci
Ogólna przeciętna ilość dzieci—107.		

Ogólne wydatki:

Wyżywienie	mk.	55,999,682,50
Administracja:		
Pensje personelu	"	44,022,235.—
Opał	"	8,086,165.—
Mydło, soda	"	1,642,704.—
Naprawa inwent.	"	86,200.—
Różne	"	292,200.—
Razem	mk.	110.129.186.50

**6. Miejski Dom Wychowawczy
dla dzieci chorych na jaglicę —
Wiznera 25/7.****Ruch dzieci:**

Było na 1. IV. 23 r.	164	dzieci
Przybyło z innych schronisk	9	"
Razem	173	dzieci
Ubyło	62	"
Pozostało na 1/VII 23 r.	111	dzieci
Ogólna przeciętna ilość dzieci—126.		

Ogólne wydatki:

Wyżywienie	mk.	55,943,357.50
Administracja:		
Pensje personelu	"	36,187,900.—
Opał	"	4,139,975.—
Mydło	"	1,106,000.—
Naprawa inwent.	"	85,000.—
Remont	"	31,150.—
Różne	"	685,790.—
Ogółem	mk.	98,179,172.50

**7. Miejski Dom Wychowawczy
dla Młodzieży — Cmentarna 10a.****Ruch dzieci:**

Było na 1. IV. 23 r.	45	pensjon.
Przybyło	11	"
było razem	56	pensjon.
Ubyło	4	"
Pozostało na 1/VII 23 r.	52	"
Ogólna przeciętna ilość pensjonarzy — 48.		

Ogólne wydatki:

Wyżywienie	mk.	22,584,990.—
Administracja:		
Pensja personelu	"	21,167,700.—
Opał	"	1,818,140.—
Mydło, soda	"	553,100.—
Remont	"	39,600.—
Naprawa inwent.	"	88,000.—
Różne	"	464,380.—
Razem	mk.	46.715.910.—

**8. Internaty dla moralnie zanied-
banych dzieci.**

a) dla chłopców—al. Nawrot 93.

b) „ dziewcząt—Piotrkowska 92.

Ruch dzieci:

Było na 1. IV. 23	47	dzieci
Przybyło	8	"
było razem	55	dzieci

Ubyło	7	"
Pozostało na 1. VII. 13 r.	48	dzieci
Ogólna przeciętna ilość — 46.		

Ogólne wydatki:

Wyżywienie	mk.	15,354,290.79
Administracja:		
Pensje personelu	"	15,004,000.—
Opał	"	1,197,055.—
Mydło, soda	"	632,300.—
Naprawa inwent.	"	40,000.—
Różne	"	496,100.—
Razem	mk.	32,723,745.75

**9. Warsztat szewcki przy Miej-
skim Domu Wychowawczym dla
Młodzieży — Cmentarna 10a.**

a) wykonano nową obawia na potrzeby Miejskich Domów Wychowawczych — 67 par.

Koszty wykonania obawia wynosiły razem mk. 7,269,137.—.

b) wyreparowano obuwia dla Miejskich Domów Wychowawczych — razem 313 par.

Koszty reperacji wynosiły — razem mk. 4,635,900.—.

10. Miejskie Domy Noclegowe.

a) Schronisko dla repatriantów—
Główna 62:

	dzieci	męż.	kobiet	razem
Było na I/IV 23 r.	4	7	9	20
Przybyło	—	2	1	3
razem	4	9	10	23
Ubyło	1	—	3	4

Pozostało na 1/VII

1923 r. 3 9 7 19

b) Dom Noclegowy dla kobiet —
Główna 62:

Ogółem nocowało:

w kwietniu . . . 137 kob.
„ maja 123 „
„ czerwca . . . 120 „

Przeciętna ilość nocujących kobiet:

w kwietniu . . . 4
„ maja 4
„ czerwca . . . 4

c) Dom Noclegowy dla mężczyzn —
Łagiewnicka 25:

Ogółem nocowało:

w kwietniu . . . 1622
„ maja 1678
„ czerwca . . . 1658

Przeciętna ilość nocujących.

w kwietniu . . . 54
„ maja 54
„ czerwca . . . 55

11. W Zakopanem przebyw. 16 dz.,
w Łagiewnikach pod Krakowem—
6 dziewcząt
w Witkowicach od dnia 24. 4.
1923 r. — 39 dzieci.

**12. Letnie dziecięce kolonje
lecznicze.**

a) Rabka:

W dnia 24. V. 23 r. wysłano do
kolonji leczniczej w Rabce, prowa-
dzonej przez Wydz. Op. Społ. w lo-
kale wynajętym:

na r-k Magistratu m. Łodzi:

	chłopc.	dziewcz.	razem
z Miejskich Do- mów Wychow.	2	13	15
ze szkół powszech- nych	5	5	10
razem	7	18	25

na r-k Kasy Cho-
rych m. Łodzi:

ze szkół powsze- cznych	12	11	23
razem	19	29	48

b) Busk:

W dnia 29. V. 23 wysłano do ko-
lonji leczniczej w Busku:

na r-k Wydziału Opieki Społ.:

	chłopc.	dziewcz.	razem
z Miejskich Do- mów Wychow.	1	—	1
ze szkół powszech- nych	2	3	5
razem	3	3	6

na r-k Kasy Cho-
rych:

ze szkół powszech- nych	7	6	13
Ogółem	10	9	19

**13. W Domu Starców i Kalek przy
Ł. Chr. Tow. Dobroc., ul. Naru-
towicza 60,**

przebywało na r-k Wydziału Opie-
ki Społecznej:

	mężcz.	kobiet	razem
W dnia 1/IV 23 r.	41	54	95
Przybyło (umieszczone)	5	9	14
razem	46	63	109
Ubyło	8	7	15
Pozostało na 1/VII 23 r.	38	56	94

**14. W Przytułku dla Starców i
Paralityków przy Ł. Żyd. Tow.
Dobroczyńności—ul. Zachodnia 20**

przebywało na rachunek Wydzia-
łu Opieki Społecznej— 15 starców—
żydów.

**15. Umieszczono w Miejskich
Domach Wychowawczych:**

	kwiecień	maj	czerwiec	razem
sierot	11	12	12	35
pólsierot	16	24	16	56
mających rodziców	3	9	4	16
Ogółem	30	45	32	107

16. Instytucje subsydjowane dobroczynne.

Ilość dzieci:

	kwiecień	maj	czerwiec
Internaty dziecięce	674	654	652
Ochrony	548	801	819
Razem	1222	1455	1471

17. Przyczyny udzielonej pomocy.

A. Dzieciom:

Umieszczono w Miejskich Domach Wychowawczych:

	Brak pracy	Niski zarob.	Nieob. żywic.	Choro- toba	Niezd. doprac.	Inne prycz.	RAZEM
Robotn., rzem.	—	2	—	3	—	2	7
Wyrobn. służba	21	24	1	4	—	2	52
Zawody wolne	—	—	1	—	—	—	1
Obrobn. handl.	—	1	—	—	—	—	1
Nieokreśl. zaw.	2	2	35	2	1	4	46
Razem	23	29	37	9	1	8	107

B. Dorosłym:

1. Zapomogi na podróże:

Robotn. wzgl. rzemieśln.	1
Wyrobniicy	5
Nieokreśl. zaw.	8
Razem	14

Przyczyna — brak pracy.

2. Pomoc lekarska.

ZAWÓD	Brak pracy	Niski zaro- bek	Choro- toba	Razem
Robotn. rzemieśln.	2	6	—	8
Wyrobn., służba	3	10	2	15
Nieokreśl. zawód	2	—	8	10
Razem	7	16	10	33

W okresie sprawozdawczym Wydział Opieki Społecznej załatwił następujące sprawy:

1. Zorganizował akcję wypłacania zasiłków rodzinom rezerwistów, powołanych na ćwiczenia wojskowe. Działalność Wydziału polegała na przyjmowaniu zgłoszeń od rodzin rezerwistów, na wydawnictwie orzeczeń, nakładających na Skarb Państwa i osoby prywatne obowiązek płacenia zasiłków, na wypłacaniu

zasiłków z sam, otrzymywanych na ten cel od Komisarjatu Rządu.

2. Rozpoczął umieszczanie wychowañców Miejskiego Domu Wychowawczego dla Młodzieży w warsztatach miejskich na praktykę, gdyż wychowañcy, amieszczeni na praktyce w prywatnych warsztatach, mało korzystali z wiadomości fachowych.

3. Postanowił wprowadzić stałe przedstawienia amatorskie w wykonaniu wychowañców Miejskich Domów Wychowawczych. W dniu 7 kwietnia odbyło się przedstawienie amatorskie w wykonaniu wychowañców Doma Wychowawczego dla dzieci chorych na jaglicę.

4. Wystąpił w początkach kwietnia 4 dzieci, zagrożonych gruźlicą, na kurację do Zakopanego.

5. Opracował dane z przeprowadzonej ankiety w dzielnicach robotniczych i przesłał je Magistratowi do opublikowania w prasie.

6. Uruchomił na rok bieżący Kolonję Leczniczą w Rabce i wysłał do niej w końcu maja 48 dzieci na kurację.

7. Wysłał w końcu maja 19 dzieci na kurację do Baska.

W tymże czasie Delegacja Wydziału uchwaliła:

1. Umieszczać na koszt miasta w gimnazjum miejskiem tych wychowañców Miejskich Domów Wychowawczych, którzy wykazali pewne zdolności i chęć do dalszej nauki.

2. Używać ze względu na wychowañców Miejskich Domów Wychowawczych do pomocy przy utrzymaniu czystości w Miejskich Domach Wychowawczych.

Kronika miejska.

— **Podwyżka dla pracowników miejskich.** Opierając się na uchwałę Rady Miejskiej z dn. 16 sierpnia r. b., Magistrat na posiedzeniu w d. 4 b. postanowił podwyższyć pobory wrześnieowe pracowników zarządu m. Łodzi o 94,32%, zgodnie z orzecz-

niem komisji wojewódzkiej do badania wzrostu kosztów utrzymania.

— **Terminy posiedzeń Rady Miejskiej.** Jak się dowiadujemy, posiedzenia Rady Miejskiej odbywać się będą zasadniczo w czwartki, wyjątkowo zaś we wtorki.

— **Walka z dewaluacją.** Wobec dotkliwych strat, jakie ponosi miasto przy ściąganiu podatków i wpływów miejskich wskutek dewaluacji pieniądza obiegowego, Magistrat — wzorując się na art. 88 Ustawy o państwowym podatku dochodowym — zamierza wystąpić do Ministerstwa Skarbu z obszernie umotywowanym memorjałem, celem uzyskania zezwolenia na stosownie do podatków miejskich wykładnika zmian wartości pieniądza.

— **Połączenie telefoniczne.** Z dn. 6 sierpnia Oddział Prasowy Magistratu uzyskał połączenie telefoniczne ze stacją miejską. Numer aparatu 293 (przez centralę Wydziału Handlowo-Gospodarczego.)

— **Szkoły dla dzieci jaglicznych.** W związku z faktem, że znaczna liczba dzieci szkolnych dotknięta jest jaglicą, Wydział Oświaty i Kultury na ostatniej konferencji z lekarzami szkolnymi postanowił prowadzić lekcje w 3 szkołach dla jaglicznych — na dwie zmiany. Jednocześnie — aby nie przemęczać pracą chorych dzieci, postanowiono, że wykłady w tych szkołach w każdym oddziale trwać będą tylko po trzy godziny dziennie.

— **Szkoła pracy.** Wydział Oświaty i Kultury Magistratu, przeprowadził w czasie wakacyjnym remont Szkoły Pracy przy ul. Piotrkowskiej № 115, jak również rozszerzył lokal szkoły o 4 klasy. W związku z tem zaangażowano do Szkoły Pracy 3 nowe siły nauczycielskie oraz zakupiono znaczną ilość pomocy naukowych.

Sprawy Opieki Społecznej.

W tych dniach w Wydziale Opieki Społecznej odbyła się pod przewodnictwem p. ławnika Adamskiego konferencja przedstawicieli prywatnych domów wychowawczych, zwołana w celu obmyślenia środków materialnego wspomżenia tych instytucji. W toku dyskusji wyjaśniło, się że prywatne domy wychowawcze, które w Łodzi istnieją pod egidą towarzystw filantropijnych znajdują się w bardzo krytycznych warunkach finansowych, nie posiadają przytem żadnych zapasów bielizny, obuwia i żywności. Wobec tak niepomyślnego stanu rzeczy, uczestnicy konferencji przyjęli następujące rezolucje: 1) utworzyć komitet pomocy finansowej dla instytucji, w którego skład weszłoby również przedstawiciele Województwa, Związku Przemysłowców i t. d.; 2) utworzyć centralny komitet instytucji, opiekujących się dziećmi, w którego skład wejdą również przedstawiciele Magistratu, Wydziału Opieki Społecznej i Wojewódzkiego Wydziału Pracy i Opieki Społecznej; 3) zobowiązać wszystkie instytucje, które będą chciały korzystać z pomocy finansowej Magistratu, do przedstawienia Wydziałowi Opieki Społecznej szczegółowych budżetów, z uwzględnieniem wszystkich potrzeb instytucji.

Ponieważ na omawianej konferencji nieobecni byli przedstawiciele niektórych prywatnych domów wychowawczych, postanowiono zwołać konferencję powtórna, z udziałem delegatów wszystkich instytucji, celem ostatecznego rozstrzygnięcia wyłonionych kwestyj. Należy dodać, że zwołanie wspólnej konferencji, jak również zamierzony plan skoncentrowania i skonsolidowania akcji opieki nad dziećmi na terenie m. Łodzi — zawdzięczać należy inicjatywie Wydziału Opieki Społecznej.

Z Muzeum Miejskiego.

Z dn. 3 września zostało otwarte Muzeum Miejskie (Piotrkowska

№ 91). Narazie Muzeum zwiedzać można w godzinach od 4 — 7 popoł. z wyjątkiem niedziel i świąt. Ceny biletów wejściowych są następujące: dla dorosłych — Mk. 5000.—, dla młodzieży — Mk. 1000.—; szkoły, zwiedzające Muzeum pod kierownictwem nauczycieli w celach naukowych, płacą ryczałtem Mk. 5000.—

Z Miejskiej Biblioteki Publicznej.

Z dn. 1 września r. b. Miejska Biblioteka Publiczna otwarta jest od godz. 3 popoł. do 9 wiecz.

Sprawy oświatowe.

Na ostatnim posiedzeniu Delegacji Wydziału Oświaty i Kultury delegowano z ramienia Wydziału do Komisji Powszechnego Nauczania pp. rr.: Wójcickiego i Klimka, zaś do Kuratorjum Szkoły-internatu dla moralnie zaniedbanych dzieci pp. ławnika Hajkowskiego, rr.: ks. Kaczyńskiego i Przedpejską.

Reorganizacja.

Ze względu na całkowicie odmienne zakres kompetencji i czynności Oddziałów Handlowego i Gospodarczego, wchodzących w skład Wydziału Handlowo Gospodarczego, Magistrat postanowił wystąpić do Rady Miejskiej z wnioskiem o podzielenie tego Wydziału na dwie samodzielne jednostki, t. j. Wydział Handlowy i Wydział Gospodarczy, pozostające pod kierownictwem właściwych ławników.

Miejska komisja przeglądowa.

Do komisji przeglądowej dla popisowych — żydów, posiadających wątpliwe metryki urodzenia Magistrat wydelegował w charakterze członków pp.: prez. Cynarskiego, inspektora szpitali miejskich, dr. Mitelstaedta i naczelnika Urzędu Stanu Cywilnego, Szwarcmana, — oraz r. dr. Garlińskiego, jako zastępcę.

— **Podwyższenie stawek podatkowych.** Magistrat postanowił przedłożyć Radzie Miejskiej wniosek o podwyższenie stawek podatku szkolnego za II półrocze r. b. o 50%. Przy tej podwyżce najniższa stawka półroczna podatku w klasie I wynosiła Mk. 22.500.—, w klasie XVIII — Mk. 4.500.000.—

Oplaty za leczenie. Zgodnie z wnioskiem delegacji Wydziału Zdrowotności Publicznej, na posiedzeniu w dn. 28 b. m. — Magistrat zatwierdził następujące stawki opłat za leczenie i utrzymanie chorych w szpitalach prywatnych i miejskich.

I. W szpitalach prywatnych:

a) za chorego wew. w szpitalach im. malz. Poznańskich i Ewangelickim Mk. 80,000.— dziennie.

b) za chorego chirurg. w tychże szpitalach Mk. 90,000.— dz.

c) za położnicę w przytułkach położn. Mk. 13,000.— dz.

d) za dziecko w szpitalu Anny-Marji Mk. 52 — 59,000.—

e) za umysłowo-chorego w „Kochanówce“ Mk. 80,000.—

f) epileptyka w szpitalu Ewangelickim Mk. 6,000.— dz.

W szpitalach miejskich. a) za chorego wewn. Mk. 80,000.— dz.

b) za chorego chirurg. Mk. 90,000.— dziennie. Oplaty powyższe obowiązują od d. 16 ub. m.

Zamknięcie półkolonij letnich.

Dn. 31 sierpnia odbyło się zamknięcie półkolonij letnich, urządzonych przez Wydział Opieki Społecznej w parku 3 Maja. Z półkolonij letnich korzystało w lipcu średnio 1300 dzieci dziennie, w sierpniu — 1400. W tem dzieci członków Kasy Chorych, na rachunek tej instytucji, w lipcu — 370 dziennie, w sierpniu 400. Pobyt i kuracja dzieci na półkolonijach urozmaicane były grami, zabawami i sportem na powietrzu. W stanie zdrowotnym dzieci, korzystających z półkolonij, stwierdzono pod każdym względem bardzo znaczną poprawę.

Wystawa rolniczo-przemysłowa w Łowiczu. W dn. 30 ub. m. złożył wizytę p. prezydentowi Cynar-

skiemu w imieniu Głównego Komitetu Wystawy Rolniczo-Przemysłowej w Łowiczu—p. dyrektor, Witold Zembrzuski, P. Zembrzuski, zapraszając władze miejskie na uroczystość otwarcia Wystawy w dn. 19 IX prosił, by m. Łódź wzięło udział w Wystawie również w charakterze wystawcy, przyczem reprezentowane byłoby następujące działy gospodarki miejskiej: szkolnictwo, higiena i ogrodnictwo.

Z komisji do wymiaru państw. podatku dochodowego. W tych dniach odbyło się kolejne posiedzenie komisji do wymiaru państwowego podatku dochodowego, której przewodnictwo objął obecnie p. prezydent Cynarski. B. przewodniczący, p. Al. Rzewski, zdał sprawozdanie z dotychczasowych prac komisji, zaznaczając, że komisja w okresie od listopada 1922 r. do lipca 1923 r. odbyła (wraz z podkomisjami) 325 posiedzeń. O owocności prac świadczy fakt, że na posiedzeniach tych wymierzono ogółem podatek dochodowego za r. 1922 na sumę Mk. 10,359,093,165 na 26887 podatników. Z sumy tej miasto, tytułem 30% -ego udziału w poborze podatku dochodowego otrzymało 3,161,727,950. P. Rzewski dziękował członkom komisji za dotychczasową wydatną działalność i prosił, aby komisja z tym samym zapałem i energią poparła wysiłki nowego przewodniczącego. Obejmując przewodnictwo, p. prezydent Cynarski wyraził nadzieję, że członkowie komisji nie odmówią mu swej współpracy i zaufania i rozwijając będą nadal pożyteczną działalność, przynoszącą tak doniosłe rezultaty dla Państwa i samorządu.

W sprawie podatku szkolnego. W związku z podanymi przez niektóre z dzienników miejscowych informacjami w sprawie miejskiego podatku szkolnego i wywołaniem z tego powodu zaniepokojeniem wśród warstw robotniczych,—Wydział Podatkowy Magistratu nadsyła następujące wyjaśnienia.

Zatwierdzony przez władze cen-

tralne statut miejskiego podatku szkolnego i na opiekę społeczną za r. 1923 opiera wymiar podatku na wysokości dochodu podatnika w r. 1922. Najniższa stawka podatku wynosi Mk. 30,000 przy dochodzie rocznym w r. 1922 od 1 — 2 milionów Mk. Obliczenia Wydziału Podatkowego wskazują, że płace robotnicze w r. 1922 tylko w wyjątkowych wypadkach osiągnęły sumę 1 miliona rocznie. Dlatego też podatek szkolny i na opiekę społeczną obciąża nie klasę robotniczą, lecz przede wszystkim sfery posiadające, zaś z pośród warstw pracujących tylko te kategorie, które pobierały uposażenia stosunkowo wysokie (majstrowie, oficjaliści, biuraliści i t. p).

Z życia miast polskich.

Kredyty zbożowe dla miast.

Tow. aprowizacji miast w dalszym ciągu korzysta z pomocy kredytowej Rządu, który za pośrednictwem głównego urzędu żywnościowego w Poznaniu dostarcza miastom zboża i mąki w granicach kredytu miesięcznego, sięgającego 1.200 milionów. Od szybkości obrotu kredytem powyższym przez miasta zależą rozmiary powyższej pomocy. Ostatni nadzwyczajny komisarjat do zwalczania drożyzny pragnąc specjalnie polepszyć sytuację aprowizacyjną Zagłębia Dąbrowskiego, powiększył przydział miesięczny tej dzielnicy z 30 do 60 wagonów mąki.

Podmiejska komunikacja tramwajowa w Warszawie.

Jeszcze przed wojną stwierdzono, iż koleje nasze nie mogą zaspokoić potrzeb okolic podmiejskich. Powstał wówczas projekt zbudowania szeregu linii tramwajowych, łączących Warszawę z najbardziej zaludnionymi ośrodkami podmiejskimi, tembardziej, że żadne większe miasto w Europie nie posiada tak słabo rozwiniętych podmiejskich dzielnic mieszkalnych, jak Warszawa. Przy obec-

nym głodzie mieszkaniowym sprawa budowy linii tramwajowych posiada ogromne znaczenie. Tow. Elektrycznych kolei dojazdowych podjęło jeszcze przed rokiem starania w Ministerstwie Kolei w sprawie uzyskania odnośnych koncesyj. W pierwszej serji robót Tow. przewidywało budowę linii tramwajowej przez Grodzisk do Żyrardowa, oraz do Wołomina, w drugiej zaś do Otwocka. Pomyślnie załatwienie sprawy przez Ministerstwo kolei uległo jednak zwłoce ze względu na swoisty pogląd niektórych czynników w Ministerstwie, które uznały, iż budowa linii tramwajowych stanowić będzie konkurencję dla linii kolejowych. Wobec tego zażądano przeprowadzenia robót w odległości 2 kilometrów od linii kolejowych. Tymczasem przykład zagranicy wykazuje co innego. Okolice, przez które przebiega tramwaj, rozwijają się nader szybko, dzięki czemu ruch pasażerów zarówno na kolejach, jak i w tramwajach wzrasta coraz bardziej. O konkurencji więc nie może być mowy. Jeżeli chodzi o linię do Żyrardowa, Tow. Elektrycznych kolei dojazdowych przyjęło powyższy warunek z pewnemi korektywami. Ostateczne różnice mają być załatwione w ciągu najbliższych dni. Co się zaś tyczy Wołomina, warunek ten przyjęty być nie może, bowiem linja tramwajowa nie może być przeprowadzona tam, gdzie jest niepotrzebna. Roboty przedwstępne, mające na celu budowę linii do Żyrardowa, mają być rozpoczęte wkrótce.

Z łwowskiej Rady Miejskiej.

Łwowska Rada miejska uchwaliła zaciągnąć pożyczkę w kwocie 1 i pół miljarða na pokrycie bieżących wydatków za lipiec. Rada miejska uchwaliła podwyższyć cenę elektryczności i gazu z dniem 1 sierpnia. Uchwalono podwyższyć cenę biletów tramwajowych zwyczajnych na 2 tysiące i z dworca na dworzec na 2500 mk., abonament ze 150 tysięcy na 180 tysięcy, cenę prądu z 4500 na 5500, dla lokalii zarobkowych z 9000 — 10000, dla

motorów z 3300 — 4000, dla kin z 9000 — 10000, za kilowat godzinę. Cenę gazu uchwalono podwyższyć na 4 tysiące za metr sześcienny.

Na specjalnem posiedzeniu Rady Miejskiej ustanowiono preliminarz budżetowy teatru na r. 1923/24. Cyfry preliminarza są do pewnego stopnia fikcyjne. Przychód przewiduje samę 7,151 miljonów a rozechód 7,699 miljonów. Deficyt ma być pokryty z subwencji rządowej. Referent do spraw teatralnych wniósł o udzielenie kredytu na pokrycie deficytu, zaznaczając, że opera i operetka pokrywają swe wydatki. Rada miejska uchwaliła kredyty na pokrycie deficytu teatrów.

Delegat rządowy w Magistracie Warszawskim.

Jak podaje prasa warszawska, ministerstwa spraw wewnętrznych oraz skarbu ponownie wysunęły na porządek dzienny sprawę wyznaczenia do magistratu m. st. Warszawy stałego delegata władzy nadzorczej. Sprawa ta znajduje się z zabiegami władz miejskich o nowe pożyczki, zarówno na cele inwestycyjne, jakoteż na pokrycie wydatków administracyjnych. Sprawa ta jakoby jest już definitywnie załatwiona przez ministerstwo spraw wewnętrznych, które na delegata władzy nadzorczej wyznaczyło p. Mieczysława Gutkowskiego, b. urzędnika ministerstwa skarbu, a obecnie zastępcę profesora wydziału prawa i nauk społecznych uniwersytetu Stefana Batołego w Wilnie. Delegat rządowy ma posiadać rozległe kompetencje w sprawach finansowych i budżetowych miasta.

W kołach radzieckich twierdzą, że magistrat sprawę przyjęcia delegata rządowego niewątpliwie przedstawi radzie miejskiej i zażąda od niej wyrażenia zgody na zainstalowanie delegata rządowego w magistracie.

Pożyczki dla miast.

Jakkolwiek ustawa o finansach komunalnych została już uchwalona,

to jednak przewidywane w niej źródła dochodowa przysporzą niezbędnych środków ciałom samorządowym dopiero pod koniec r. b.

Wobec tego ministerstwo skarbu zmuszone było udzielić w ciągu r. b. ciałom samorządowym pomocy finansowej.

Pomoc ta wyraziła się w cyfrach następujących: Warszawa otrzymała tytułem pożyczki 22 i pół miljarde mk. tytułem zaliczki na wpływy z podatku dochodowego, względnie przemysłowego 28 miljardów mk.

Inne miasta Rzeczypospolitej Polskiej otrzymały razem 12.3 miljardów mk. Starostwa krajowe b. dzielnicy pruskiej otrzymały 5.5 miljardów mk. Wydziały powiatowe w Małopolsce tytułem zaliczek na dodatki do podatków 7.1 miljardów mk.

Z Płocka.

Rada m. Płocka uchwaliła wstawić do statutów podatkowych dodatkowy artykuł następującej treści: „Magistrat ustala zwykłą procentową podatków i opłat do wysokości wzrostu drożyzny, wykazywanego przez Główny Urząd Statystyczny w Warszawie i zwykłą tę przedstawia do decyzji Rady Miejskiej. Zmiana stawki podatku lub opłaty może być dokonana nie częściej, jak raz na miesiąc.“ Jednocześnie Rada miejska zobowiązała Magistrat do przewartościowania budżetu na złote polskie i przedstawienia go Radzie miejskiej.

Papierosy i tytoń w sklepach Wydziału Zaopatrywania m. Warszawy.

Na mocy uzyskanych koncesyj w dziesięciu sklepach i dwudziestu dwóch punktach żywnościowych Wydz. Zaopatrywania m. st. Warszawy odbywać się będzie sprzedaż papierosów, tytoniu i giliz.

Narazie dostarczono tym sklepom i punktom żywnościowym po

7.000 sztuk papierosów z fabryki „Union“ i po 4 kilogramy różnych gatunków tytoniu. Pozatem będą papierosy fabryk rządowych i poznańskich.

Ruch wydawniczy.

Wydawnictwa Statystyczne.

„Spis ludności i zwierząt gospodarskich“ z dnia 30 września 1921 r. Wyniki tymczasowe. Duży tom (XII + 168 + 125), wydany pod powyższym tytułem, zawiera tablice, dotyczące liczby budynków, ludności z podziałem według płci i narodowości (polskiej i niepolskiej) oraz inwentarza żywego. Obszerna i bardzo gruntowna rozprawa prof. Ludwika Krzywickiego analizuje wiarygodność wyników osiągniętych przy spisie i porównywa je z różnymi wiadomościami przedwojennymi i późniejszymi. Dołączone kartogramy obrazują gęstość zaludnienia, stosunek liczbowy mężczyzn i kobiet oraz stan inwentarza (konie i bydło rogate) w poszczególnych powiatach Rzeczypospolitej.

Wacław Schmidt **Geneza prywatnej własności ziemskiej w b. guberniach wileńskiej, grodzieńskiej i mińskiej (1793—1875)**. Praca ta, oparta na badaniach archiwalnych, po raz pierwszy w literaturze przedstawia źródłowo i wyczerpująco przebieg akcji rządu rosyjskiego, zmierzającej do wywłaszczenia Polaków i utworzenia w „kraju północno-zachodnim“ rosyjskiej własności ziemskiej. Prócz tekstu historycznego i tablic statystycznych podano wykaz majątków, które z tego czy innego tytułu przeszły w ręce rosyjskie w rozpatrywanym okresie, oraz majątków skonfiskowanych po powstaniu 1863 roku.

Książka jest odbitką z Miesięcznika Statystycznego, przyczem do odbitki dodano skorowidz alfabetyczny majątków.

Treść numeru 38-go:

Ogrody społeczne.—

Dział sprawozdawczy.

Sprawozdanie z działalności Urzędu Mieszkaniowego przy Magistracie m. Łodzi za 1 kwartał 1923 r.— Sprawozdanie z działalności Oddziału Gospodarzczego za czas od dnia 1. IV do dn. 1. VII 1923 r.— Sprawozdanie i działalności Wydziału Opieki Społecznej za kwartał II 1923 roku.

Kronika miejska.—**Z życia miast polskich.—**

Licytacje przymusowe.

Urząd Sekwestracyjny m. Łodzi niniejszem podaje do wiadomości, że w dniu 12 września 1923 roku odbędą się licytacje ruchomości niżej podanych osób za niewpłacone podatki.— Halperna Benjamina, Piotrkowska 48, 2 sztuki męskiego bostonu. Białoszybskiego M. D. Zgierska 29, 2 kapy. Kaca R. Sienkiewicza 9, stół. Witkinda Oskara, Dzielna 47, tremo. Ehrichstera B. Dzielna 49, szafa. Gostyńskiego Jakóba, Piotrkowska 16, 1 tuzin pończoch. Domba, Goldenberga i Plawnera, Wschodnia 66, 5 chustek welnianych. Kopczyńskiego Dominika, Franciszkańska 25, szafa, stół, biurko i otomana, Mireckiej Stanisławy, Głowackiego 17, stół i 2 krzesła. Rassalak Emilji, Pańska 13, obrus. Reinholda Haina, Pomorska 155, szafka szklana. Poznańskiego Berka, Nowo-Cegielniana 42, lustro, tremo i stół.

Dnia 13 września 1923 roku o godz. 9-ej rano: Stow. Właśc. Apteki m. Łodzi, Główna 50, szafa. Cwajgenbauma A. Główna 61, zegar. Lewin, Wroński i Wajnberg, Piotrkowska 64, 36 mtr. towaru. Borenszteina Majera, Kilińskiego 125, lustro. Hermana S. Piotrkowska 103, skrzypce i 2 pary spodni. Sieczki W. Słowiańska 5, szafa i stół. Cadel i Tabakman, Kilińskiego 157, Biurko. Urbańskiego T. Kilińskiego 225, cerata ze stołu. Rozenberg Sz. Kilińskiego 244, Korzec węgla. Rozenbergowej D. Kilińskiego 244, 2 pudy drzewa. Erny Adamek, Słowiańska 9, obrus ze stołu biały. Benke H. Karolewska 9, kanapa. Binsztoka Adama, Piotrkowska 123, bufet. Bergmana E. Lipowa 12, szafa. Lewi Dawida, 6-go Sierpnia 32, szafa—tremo. Lansztajna A. Wólczańska 118, szafa, tremo, maszyny do szycia. Halberstadta M. Nawrot 7, szafa do rzeczy. Konarskiego Dawida, Piotrkowska 128, kredens. Leszczyńskiego M. Sienkiewicza 20, biurko.

Miejski Urząd Sekwestracyjny.